

Kam z nevarnimi odpadki?

Z odpadki je treba ravnati odgovorno in okolju prijazno – Z nepravilnim odlaganjem odpadkov lahko povzročimo škodo sebi, drugim in okolju – Fizične osebe naj doma odlagajo odpadne injekcijske igle v posodo iz trše plastike

Jasmina Škarja

Z nepremišljenim odlaganjem nevarnih odpadkov ljudje povzročamo hudo škodo, zastrupljamo okolje in ogrožamo svoje in zdravje drugih. Zato je zavedanje, da je ločevanje odpadkov še kako pomembno ter da lahko vsak posameznik prispeva k zmanjšanju porabe naravnih virov surovin, pomemben člen pri doseganju bolj spodbudnih rezultatov. **Blanka Veligovšek**, svetovalka za ravnanje z odpadki v podjetju **PUP Saubermacher**, razloži, da so nevarni odpadki odpadne snovi, ki vsebujejo eno ali več nevarnih lastnosti. »Nastajajo tudi v gospodinjstvih in so okolju in našemu zdravju škodljivi oz. nevarni. Teh odpadkov ne smemo odlagati skupaj z ostalimi odpadki na odlagališče komunalnih odpadkov, zato jih je treba doma zbirati ločeno in oddati izvajalcu javne službe v okviru letnih akcij,« pove Veligovškova, ki se zaveda, da je obveščena in ozaveščena o rokovanju in ravnanju z nevarnimi in drugimi odpadki, ki nastajajo v gospodinjstvih in drugje, zelo pomembna.

Akcija zbiranja nevarnih odpadkov iz gospodinjstev poteka vsako leto

Obvestila o zbiranju nevarnih odpadkov so navedena v brošuri Pravilno ravnanje z odpadki oz. surovinami in embalažo iz gospodinjstev, ki izhaja januarja vsako leto, na položnicah ter na spletni strani podjetja. »Nevarni odpadki se načeloma zbirajo s premično zbiralnico dvakrat letno, in sicer v spomladanskem in jesenskem času po naprej

določenem urniku. Urniki so objavljeni v brošurah in na spletni strani. Zunaj urnika zbiranja nevarnih odpadkov s premično zbiralnico lahko uporabniki nevarne odpadke sami pripeljejo v Zbirni center Velenje ali Zbirni center Podhom v času, ko sta ta dva centra odprta.«

Injekcijske igle, brizge, termometri, zdravila ...?

Zelo pomembno je tudi odgovorno ravnanje z zdravili, brizgami, termometri in injekcijskimi iglami. Kam s temi odpadki?

Blanka Veligovšek: »Vsaka embalaža, ki vsebuje nevarno snov, je označena s simboli oz. piktogrami. Piktogram za nevarnost je slika na etiketi, ki vključuje opozorilno oznako in posebne barve, namenjene zagotavljanju informacij o škodi, ki jo lahko določena snov ali zmes pomeni za naše zdravje ali okolje.«

Odlaganje med navadne je prepovedano, lekarne zavrženih igel ne jemljejo. Mnogo je namreč tudi bolnikov, ki si morajo dnevno vbrizgavati zdravila s pomočjo injekcij, težava so tudi odvržene injekcijske igle, ki ponekod ležijo na mestih, kjer so otroci in spre-

Vsa odpadna zdravila se zbirajo v posebej oštevilčenih zabojnikih, ki jih prevoznik odpelje na ustrezno mesto za uničenje.

hajalci. Kam torej z injekcijskimi iglami in brizgami? **Blanka Veligovšek** odgovarja: »Fizična oseba mora odpadne injekcijske igle iz osebne uporabe prepustiti izvajalcu javne službe v zbirnem centru. V skladu z Uredbo o obvezni občinski gospodarski javni službi zbiranja komunalnih odpadkov mora namreč izvajalec javne službe v zbirnem centru zagotoviti zbiranje odpadnih kovin, kamor med drugim sodijo tudi omenjeni odpadki. Čeprav to ni predpisano, je zaradi varnosti in preprečevanja poškodb priporočljivo, da fizične osebe doma odlagajo odpadne injekcijske igle (ločeno od drugih odpadkov) v posodo iz trše plastike ali drugega ustreznega materiala, polno posodo zaprejo in jo prepustijo izvajalcu javne službe v zbirnem centru.«

Termometri

Po besedah Veligovškove je potrebno tudi z živosrebrnimi termometri rokovati zelo previdno, da se nam ne polomijo in da nam živo srebro ne izteče, saj je strupeno. Vsi termometri sodijo med nevarne odpadke. Nekateri vsebujejo živo srebro, drugi baterije. »Odpadne termometre vedno zbiramo ločeno od drugih odpadkov in jih kar najhitreje oddamo v akcijah zbiranja nevarnih odpadkov ali v zbirnem centru.«

Zdravila

Odpadna zdravila so zdravila, ki jih ne uporabljamo več in ne sodijo med gospodinske odpadke. Z napačnim ravnanjem omogočamo zdravilom vstop v okolje, kar ima lahko neželene posledice tako za okolje kot tudi za ljudi.

Fizične osebe same prinesejo uporabljene igle v premično zbiralnico ali v zbirni center. Če pa jih najdejo odvržene kje na javnih površinah, se ničesar ne dotikajo in pokličejo pristojno službo za urejanje javnih površin (koncesionar Andrejč, d. o. o.).

Zdravila so namreč sestavljena iz kemikalij in kemijskih spojin, katerih namen je uničevanje določenih mikroorganizmov (npr. virusi, bacili). Nenadzorovano in nepravilno ravnanje lahko tako prizadene naš ekosistem. S pravilno in odgovorno uporabo zdravil pa bodo tudi bolniki prispevali k zmanjšanju količine zdravil, ki končajo med odpadki. V Sloveniji jih lahko ločeno oddamo v lekarnah, specializiranih trgovinah in v zbirnih centrih. Vendar sodijo v namenski zabojnik samo zdravila s stično ovojnino. Embalažo, ki ni neposredno v stiku z zdravilom, pa odvržemo v ustrezen zabojnik za ločeno zbiranje odpadkov.

Premična zbiralnica nevarnih odpadkov

Tudi v mestni občini Velenje se vsako leto izvaja zbiranje nevarnih odpadkov s premično zbiralnico. »Akcija poteka dvakrat letno, in sicer spomladanska maja in jesenska akcija septembra. Premična zbiralnica je posebno opremljeno vozilo, v katerem se lahko zbirajo nevarni odpadki. Vozilo oz. premična zbiralnica stoji na določeni lokaciji (v krajevnih skupnostih), na vnaprej določen datum in uro (urnik).

Odpadne injekcijske igle so za bolnike velik problem, saj gre za nevarne odpadke.

»O samem urniku zbiranja nevarnih odpadkov so naši uporabniki obveščeni na položnicah, v brošuri, ki jo prejmejo vsa gospodinjstva, in na naši spletni strani ali pa pokličejo k nam v podjetje in jim z veseljem pomagamo.« še omeni Blanka Veligovšek.

Katera zdravila zbirajo v lekarnah kot odpadna zdravila?

Med odpadna zdravila prištevamo vsako zdravilo, ki ga ne potrebujemo več. Pogosto gre za ostanke zdravil, ki so nam

ostala po uporabi. Med odpadna zdravila lahko prištevamo tudi vsa neuporabljena zdravila, ki so še lahko originalno zaprta, tista, ki jim je pretekel rok uporabnosti, katerih videz je spremenjen, ki so ostala po zdravljenju neuporabljena, in tista, ki niso bila ustrezno hranjena, pove **Marko Potočnik**, mag. farm. iz Lekarne Velenje, in nadaljuje, da težava niso le neuporabljena zdravila, saj tudi po uporabi v nekaterih ostane še precejšnja količina zdravilne učinkovine. »K takim sodijo nekatere farmacevtske oblike: kapljice za oko, farmacevtske oblike za inhaliranje, zdravilni žvečilni gumi, transdermalni obliži, tekoča pr-

Za nevarne štejemo vse odpadke, ki imajo eno ali več nevarnih lastnosti - so jedki, strupeni, za zdravje škodljivi ali eksplozivni. Mednje sodijo odpadna zdravila, kozmetika, čistila, barve, laki, lepila, škropiva, kemikalije, hladilna tekočina, akumulatorji, baterije ...

šila za nos in nekatere vaginalne farmacevtske oblike.« Farmacevt Marko Potočnik omenja: »Pri odajanju zdravil je treba odstraniti ovojnino, ki ni v neposrednem stiku z zdravilom, in v zabojnik oddati le zdravilo s stično ovojnino. V lekarni ne sprejemamo izdelkov, ki sodijo med običajne komunalne gospodinjske odpadke. V raziskavi o odpadnih zdravilih, zbranih v zunanjih lekarnah, smo namreč ugotovili, da se med njimi najdejo pogosto prehranska dopolnila, kozmetični izdelki, baterije, termometri, rokavice in obvezilni material. Ti izdelki ne sodijo med odpadna zdravila. Zaradi varnosti zaposlenih in obiskovalcev v lekarni ter varovanja okolja v lekarni ne sprejemamo: injekcij in ostrih predmetov, medicinskih tehničnih pripomočkov in kemikalij.«

17. 09. 2020

Naš čas

Stran/Termin: 22

Naslov: Kaj vse so nevarni odpadki

Naklada: 5.400,00

Avtor:

Površina/Trajanje: 52,56

Rubrika/Oddaja: EKOLOGIJA

Žanr: VEST

Gesla: NEVARNI ODPADKI

Kaj vse so nevarni odpadki

Nevarni in posebni odpadki, ki jih je treba ločeno zbirati in oddajati za to pooblaščenim podjetjem, so:

- onesnažena embalaža in embalaža pršil (prazna embalaža barv, lakov, lepil, pesticidov, olj, embalaža z ostanki barv, lakov, lepil, pesticidov, olj ...),
- absorbenti (čopiči, krpe, mešala, lopatice ...),
- barve, laki, impregnirana sredstva, premazi,
- odpadna olja (motorna, hidravlična, mazalna olja ...),
- razredčila, odpadna topila,
- odpadna zdravila,
- baterije, akumulatorji vseh vrst (baterijski vložki, baterijski gumbi, avtomobilski, kamionski, traktorski, akumulatorji),
- odpadna fitofarmacevtska sredstva (škropiva in druga zaščitna sredstva vseh vrst s področja sadjarstva, vinogradništva, vrtnarstva, poljedelstva),
- kisline, lugi, belila, čistila, specialna čistila, lepila, kemikalije,
- živosrebrni termometri in drugi živosrebrni instrumenti,
- neonska svetila (cevi) in halogenska svetila,
- odpadna jedilna olja in maščobe

